

Η νέα συγκυρία και η ριζοσπαστική αριστερά (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Απρίλη του 2013 στο blog [νεκατώματα](#).

Περιεχόμενο

Η νέα συγκυρία και η ριζοσπαστική αριστερά

Η κυπριακή δανειακή σύμβαση εγκλωβίζει την κυπριακή κοινωνία σε μια πορεία ελεγχόμενης χρεωκοπίας, όμως δεν είναι σίγουρο ότι θα αποφευχθούν στο επόμενο διάστημα συνθήκες ανεξέλεγκτης χρεωκοπίας που μπορεί να προκύψουν από την ταχύτητα της αποσταθεροποίησης και την ένταση της ύφεσης. Οι πληροφορίες είναι βέβαια λιγοστές και πνιγμένες σε ένα ορυμαγδό προπαγάνδας, τα γεγονότα τρέχουν και τα δεδομένα να αλλάζουν μέρα με τη μέρα, και η όποια ανάλυση και ερμηνεία σε αυτό το στάδιο ενδέχεται να είναι ανεπαρκής – ωστόσο μια πρώτη ανάγνωση της σημερινής συγκυρίας είναι απαραίτητη ως ένας βασικός προσανατολισμός δράσης στους επόμενους κρίσιμους μήνες.

Είναι πλέον προφανές ότι οδεύουμε με μεγάλη ταχύτητα προς τη συρρίκνωση της οικονομίας, τη φτωχοποίηση της κοινωνίας και την υποτέλεια της χώρας – συνθήκες που θα προκαλέσουν μεγάλες κοινωνικές και πολιτικές αναταραχές στην Κύπρο σε ένα διεθνές και γεωπολιτικό πλαίσιο πιο ρευστό, απρόβλεπτο και ασταθές από ποτέ. Είναι με αυτά τα δεδομένα που θα πρέπει να αναμετρηθούμε το επόμενο διάστημα και να παρέμβουμε ως ευρύτερος χώρος της ριζοσπαστικής αριστεράς. Θεωρώ ότι οι συνθήκες είναι τέτοιες που επιβάλλουν περισσότερο από όσο ποτέ τολμηρές αποφάσεις, ξεκάθαρες θέσεις και ετοιμότητα για σκεφτούμε και να δράσουμε έξω από τα καθιερωμένα.

Δεν μπορούμε να περιμένουμε ούτε τον μηχανισμό του ΑΚΕΛ ούτε τους μηχανισμούς των συνδικάτων. Αυτοί θα κινηθούν μόνο όταν αναγκαστούν από τα μέλη τους και κυρίως για να διαχειριστούν τις αντιδράσεις τους που ενδέχεται να πάρουν ανεξέλεγκτες μορφές. Δηλαδή και αργά και συντηρητικά. Ούτως ή άλλως πέραν από τη διαχρονική τους παρακμή, τα τελευταία χρόνια έχουν υποστεί τεράστια φθορά και ως μέχρι χτες υποστηρικτές του “ήπιου μνημονίου”, που ήταν όπως μας έλεγαν “μονόδρομος”, δεν μπορούν χωρίς ριζικές τομές στη σύνθεσή τους να συγκροτήσουν ένα πραγματικό μέτωπο κοινωνικής αντίστασης. Ούτε εμείς όμως, ως ευρύτερη ριζοσπαστική αριστερά, μπορούμε να συγκροτήσουμε το μέτωπο κοινωνικής αντίστασης με την έννοια ότι σε αυτό το στάδιο δεν μπορούμε να αποτελέσουμε τον πόλο γύρω από τον οποίο να συσπειρωθούν σημαντικά τμήματα της κοινωνίας. Η εκκλησία και τα πολιτικά της δίκτυα ως φορείς και οι ιδεολογίες του εθνο-πατριωτισμού και του λαϊκισμού έχουν πολύ περισσότερες δυνάμεις και μπορούν με περισσότερες αξιώσεις να ηγηθούν μέσα στη νέα συνθήκη που έρχεται με την κατάρρευση του αστικού πολιτικού συστήματος.

Ακριβώς επειδή το διακύβευμα δεν είναι πλέον η οικονομία – αυτή καταρρέει ούτως ή άλλως – και επειδή το ζήτημα δεν είναι μόνο η φτωχοποίηση της κοινωνίας αλλά και η τροπή της προς αυταρχικές και εθνικιστικές κατευθύνσεις, χρειάζεται να αρθρώσουμε μια ολοκληρωμένη πολιτική

πρόταση που να απαντά στη σημερινή συγκυρία. Και κυρίως να τερματίζει την καλλιέργεια και την ανοχή των διαχειριστικών ψευδαισθήσεων και να συγκρούεται συνολικά με τη κυβέρνηση και τη βουλή του πλούτου, του κεφαλαίου και της διαπλοκής. Ο καπιταλισμός εδώ και κάποια χρόνια, στα πλαίσια διαχείρισης της κρίσης του, δεν σέβεται το θεσμικό του πλαίσιο, δεν σέβεται ούτε καν το γράμμα της αστικής έννομης τάξης. Τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν παραβιαστεί κανόνες, νόμοι, συντάγματα από αυτούς που ορίστηκαν ως οι θεματοφύλακές τους. Είναι αδιανόητο οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς να συνεχίζουν να μιλούν και να δρουν σε αυτό το θεσμικό πλαίσιο και να επιζητούν απλά διαφορετικά πρόσωπα και διαφορετικές πολιτικές δυνάμεις για να αντιμετωπίσουν την κρίση.

Ας είμαστε ειλικρινείς – η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει τίποτα να κάνει με τον διεθνισμό, ούτε με την υπέρβαση των εθνικών ανταγωνισμών, ούτε καν με την οριοθέτηση των εθνικών ανταγωνισμών εντός ενός συμβιβαστικού πλαισίου. Η οικονομική κρίση διέλυσε, θεωρώ, τα όποια θολά σημεία υπήρχαν ως προς αυτό και τοπικά και διεθνώς. Αν ισχύει μια φορά η θέση των ριζοσπαστών των αρχών του 20ου αιώνα που επέμεναν κόντρα στους σοσιαλδημοκράτες στην αναγκαιότητα καταστροφής και όχι απλά μεταρρύθμισης του αστικού κράτους ως προϋπόθεση για να κινηθεί η κοινωνία προς τον σοσιαλισμό, σήμερα σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό ισχύει δυο φορές. Η δε ευρωζώνη δεν είναι τίποτα άλλο από ένα εργαλείο επιβολής της “ανταγωνιστικότητας” και της “δημοσιονομικής πειθαρχίας”, δηλαδή η θεσμοποίηση της απορρύθμισης και της λιτότητας ως αρχής και βάσης της όποιας πολιτικής. Δεν νοείται άλλη πολιτική εντός αυτού του πλαισίου και δεν είναι τυχαίο ότι δεν υπήρξε άλλη πολιτική εδώ και πολλά χρόνια πουθενά. Επιπλέον, τόσο η ΕΕ όσο και η ευρωζώνη δίνουν στην αστική τάξη την δυνατότητα να θολώνει τα νερά, να μεταθέτει την ευθύνη από το ένα επίπεδο στο άλλο, από το ένα θεσμικό σώμα στο άλλο, από το ένα μη θεσμικό σώμα στο άλλο και στο τέλος να υποβάλλει ότι δεν υπάρχουν άλλες λύσεις και να φορτώνει στην εργατική τάξη και τα υπόλοιπα κοινωνικά στρώματα το κόστος.

Ας είμαστε ειλικρινείς – έξω από την τρόικα και τα μνημόνια υποτέλειας σημαίνει στην ουσία ρήξη με την ευρωζώνη και έξοδο από το ευρώ. Μια έξοδος που μπορεί να επιβληθεί ούτως ή άλλως ανά πάσα στιγμή. Αν όμως ως ριζοσπαστική αριστερά δεν αρθρώσουμε λόγο, δεν πάρουμε θέση και δεν θέσουμε το ζήτημα στην ταξική του διάσταση και στα πλαίσια του αριστερού διεθνισμού, τότε εκ των πραγμάτων η επιστροφή στην λίρα – είτε επιβληθεί από τα έξω είτε από τα μέσα – θα ενταχθεί συνολικά εντός ενός πατριωτικού αφηγήματος και ενός εθνικού καπιταλισμού. Η ρήξη με την ευρωζώνη άμεσα και με την ίδια την ΕΕ σε δεύτερο χρόνο πρέπει να αποτελεί μέρος μιας γενικότερης ρήξης με το αστικό πολιτικό σύστημα και με προσανατολισμό τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό. Αλλιώς δεν έχει λόγο να αρθρώνεται. Βέβαια ισχύει και το αντίθετο – η υπεράσπιση του ευρώ και της ΕΕ και η μετάθεση του αγώνα για τον σοσιαλισμό στους άλλους ευρωπαϊκούς λαούς δεν έχει λόγο να αρθρώνεται παρά μόνο αν υπάρχει ο δισταγμός για διεξαγωγή του αγώνα για την ανατροπή στην Κύπρο.

Δεν υπάρχει καμιά ψευδαισθήση και ευσεβοποθισμός εδώ. Απλώς στοιχειώδεις θέσεις βασισμένες πάνω σε συγκεκριμένες εμπειρικές παρατηρήσεις. Είναι γνωστό ότι, ενώ οι αντικειμενικές συνθήκες και δυνατότητες για το σοσιαλισμό υπάρχουν εδώ και πολύ καιρό στο πεδίο του υποκειμενικού παράγοντα, οι προοπτικές παραμένουν μικρές, ακόμα και μετά από 5 χρόνια βαθιάς παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης. Παρά το ότι όμως ο σοσιαλισμός σήμερα φαντάζει ακόμα πολύ μακριά, η εξέλιξη της διαχείρισης της κρίσης από το πολιτικό προσωπικό της αστικής τάξης τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, έχει προκαλέσει σημαντικά ρήγματα στο πεδίο της ιδεολογικής νομιμοποίησης του συστήματος, τα οποία μπορούμε και πρέπει να τα χρησιμοποιήσουμε με στόχο την περαιτέρω διάβρωση των στηριγμάτων της αστικής ηγεμονίας. Σε μια εποχή που το κεφάλαιο καταστρέφει όχι απλά την έννομη του τάξη και τμήματα του εαυτού του, αλλά και τους υλικούς και ιδεολογικούς όρους της ηγεμονίας του μέσα από την διάλυση των μεσαίων κοινωνικών στρωμάτων και της παραβίασης των αρχών της ιδιοκτησίας και της διακίνησης κεφαλαίων, μπορούμε πιο

αποτελεσματικά από ποτέ να αμφισβητήσουμε συνολικά τον καπιταλισμό.

Δεν είναι μόνο το ότι μεγάλες μερίδες της κοινωνίας είναι σήμερα έτοιμες να ακούσουν πράγματα που προηγουμένως τους φάνταζαν εξωπραγματικά. Είναι και το ότι μεγάλες μερίδες της κοινωνίας σύντομα θα ζήσουν μέσα σε συνθήκες που μέχρι χτες τους φαίνονταν εξωπραγματικές. Και επειδή ο αγώνας για τον σοσιαλισμό δεν ήταν ποτέ η αναζήτηση κάποιου εξωπραγματικού ιδανικού αλλά η ανατροπή και ο μετασχηματισμός της κοινωνίας μέσα από την μελέτη της πραγματικότητας και την παρέμβαση στους όρους της παραγωγής της, θα πρέπει μέσα στο συγκεκριμένο ιστορικό πεδίο που ανοίγεται μπροστά μας σήμερα να δράσουμε. Και αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει αναπόφευκτα στο επόμενο διάστημα πέραν από τις κινητοποιήσεις στο δρόμο και την δημόσια σφαίρα, δίκτυα αλληλεγγύης και αλληλο-στήριξης των ανέργων, καταλήψεις νευραλγικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τον δημόσιο πλούτο ως ο μόνος τρόπος για να αποτραπεί το ξεπούλημά του από το αστικό πολιτικό προσωπικό και εργατικός έλεγχος σε μερικές βασικές βιομηχανίες για να προστατευτούν θέσεις εργασίας και στοιχειώδεις όροι διαβίωσης. Αν η ριζοσπαστική αριστερά δεν προωθήσει και δεν πετύχει έστω σε κάποιο βαθμό να τα υλοποιήσει αυτά - η βαρβαρότητα είτε με νεοφιλελεύθερο είτε με εθνο-λαϊκιστικό πρόσωπο είναι αναπόφευκτη.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [νεκατώματα \(Ιστοσελίδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2013](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:nekatomata:radicalleft>

Last update: **2025/04/20 19:32**